

NAM Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
De Minister, zijne Excellentie drs B. Van 't Wout
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC 's-Gravenhage

Assen, 6 april 2021

Onderwerp: Wet beëindiging gaswinning Groningenveld (Wat na nul)

Excellentie,

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (Hierna: “de NAM”) heeft kennisgenomen van de publicatie van het concept-wetsvoorstel “Wet beëindiging gaswinning Groningenveld (Wat na nul)” dat op 8 maart 2021 is gepubliceerd op www.internetconsultatie.nl. De NAM maakt graag gebruik van de geboden mogelijkheid om naar aanleiding van deze publicatie een consultatiereactie in te dienen.

1. Algemeen

Het wetsvoorstel voorziet in wijziging van de Gaswet en de Mijnbouwwet in verband met de definitieve beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld. In het proces naar die definitieve sluiting onderscheidt het concept-wetsvoorstel twee fasen. Het wetsvoorstel valt uiteen in twee delen die elk op die fasen betrekking hebben.

Het eerste deel bevat wijzigingen die nodig zijn in de laatste fase van de inzet van het Groningenveld als reservemiddel (fase 1). In die fase moet nog een aantal productielocaties beschikbaar worden gehouden om capaciteit te leveren indien dat nodig is voor het vervullen van de systeemtaken door Gasunie Transportservices (GTS) of als dat nodig is voor het waarborgen van de leveringszekerheid. Om een enigszins betrouwbare inzet van het Groningenveld als capaciteitsinstrument mogelijk te maken, is het nodig dat op een zeker minimumniveau (ook wel minimum flow) wordt geproduceerd. In het concept-wetsvoorstel wordt geregeld hoe en onder welke omstandigheden GTS en GasTerra het Groningenveld kunnen aanspreken en daarmee de NAM kunnen opdragen boven dat minimum niveau te produceren. Het tweede deel van het concept-wetsvoorstel legt het definitieve einde van de gaswinning uit het Groningenveld wettelijk vast (fase 2). Zodra fase 2 aanvangt, wordt in de Mijnbouwwet expliciet bepaald dat er in geen enkel geval meer gas uit het Groningenveld mag worden gewonnen.

De NAM merkt op dat zij op de kortst mogelijke termijn duidelijkheid wil rondom de beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld; voor zichzelf en voor de inwoners van Groningen. De NAM is van oordeel dat dit reeds haalbaar is vanaf oktober 2022, indien alle betrokkenen er de schouders onder zetten en alle mogelijkheden worden benut om dit doel te bereiken. De suggestie in de concept-memorie van toelichting dat het in de ogen van de minister tot misschien wel 2028 kan duren voordat het Groningenveld definitief gesloten wordt, is wat de NAM betreft niet wenselijk en getuigt wat de NAM betreft van te weinig ambitie. Ook het feit dat de inzet van het Groningenveld als reservemiddel min of meer als een onvermijdelijke tussenstap wordt gepresenteerd in de concept-memorie van toelichting, blijven wij ter discussie stellen. Wat de NAM betreft is en blijft het uitgangspunt dat de sluiting van het Groningenveld in 2022 mogelijk is en de toelichting op dit wetsvoorstel zou dat uitgangspunt ook moeten uitdragen.

In het GTS-advies m.b.t. de operationele strategie voor het gasjaar 2021-2022 is benoemd dat de omzetting van de ondergrondse gasopslag Grijpskerk van hoogcalorische gasopslag naar laagcalorische opslag de belangrijkste potentiële maatregel is om tot een snellere sluiting van het Groningenveld te komen. Hiervoor hebben de NAM en GTS de technische mogelijkheden onderzocht. Voorlopige resultaten laten zien dat de omzetting de definitieve sluiting van het Groningenveld met twee jaar kan versnellen. De NAM heeft inmiddels de noodzakelijke technische voorbereidingen in gang gezet om een eventuele omzetting van de gasopslag naar laagcalorisch gas in 2022 mogelijk te maken.

Als het aan de NAM ligt is het op basis van de uitgangspunten en potentiële additionele maatregelen dan ook niet nodig het Groningenveld in de overgangsfase als capaciteitsmiddel in te zetten en kan “fase 2” meteen in oktober 2022 ingaan.

Tegelijkertijd heeft de NAM begrip voor het feit dat de minister er in dit stadium niet op kan anticiperen dat de sluiting van het Groningenveld per oktober 2022 gerealiseerd kan worden en dat er dus een “plan B” moet klaarliggen. Tegen die achtergrond heeft de NAM het ontwerp-wetsvoorstel primair op uitvoerbaarheid beoordeeld.

2. De rol van GTS en GasTerra – artikel 10a Gaswet jo artikel 52c Mijnbouwwet

Het ontwerp-wetsvoorstel voorziet in een aantal wijzigingen van artikel 10a van de Gaswet. Dit is één van de artikelen in de Gaswet, waarin de wettelijke taken van de beheerder van het landelijk gastransportnet (“GTS”) zijn vastgelegd.

De NAM heeft geen opmerkingen ten aanzien van de wijziging van **artikel 10a, lid 1, aanhef en onder q**, en **artikel 10a, lid 9** van de Gaswet, waarin de inhoud van de jaarlijkse raming van GTS wordt beschreven.

In het voorgestelde **artikel 10a, lid 12** Gaswet wordt voor GTS de bevoegdheid geïntroduceerd om, indien dit noodzakelijk is met het oog op de goede uitvoering van haar wettelijke taken – kort gezegd – aan GasTerra een aanwijzing te geven tot het nemen van maatregelen met betrekking tot de inzet van het Groningenveld. **Artikel 10a, lid 13** Gaswet bepaalt dat GTS in dat geval een afschrift van die aanwijzing verstrekt aan de Minister van EZK, ACM en de NAM. **Artikel 10a, lid 14** Gaswet bepaalt vervolgens dat GasTerra die aanwijzing dient op te volgen.

Daarnaast blijkt uit de concept-memorie van toelichting dat er in het wetsvoorstel van wordt uitgegaan dat GasTerra zelf een beroep op de capaciteit van het Groningenveld kan doen, indien dit nodig is voor – kort gezegd – het waarborgen van de leveringszekerheid. **Artikel 10a, lid 21** van de Gaswet bepaalt dat als GasTerra de productie uit het Groningenveld heeft laten opregelen boven minimum flow, zij dit aan de Minister van EZK en aan ACM dient te melden. De NAM is van mening dat die melding ook aan haar gedaan zou moeten worden (net als in het geval van een GTS-aanwijzing; zie hierboven), zodat duidelijk is wanneer GasTerra een beroep op de capaciteit van het Groningenveld heeft gedaan. Uit het voorgestelde **artikel 10a, lid 22** van de Gaswet volgt verder dat in de Mijnbouwregeling regels kunnen worden gesteld over genoemde melding, waaronder regels over de gegevens die daarbij worden verstrekt en de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan.

De NAM kan zich verenigen met deze wijze van aansturen van het Groningenveld daar deze vergelijkbaar is met de huidige situatie van een productie instructie. De NAM begrijpt het ontwerp-wetsvoorstel aldus dat haar rol beperkt blijft tot het in opdracht van GTS of GasTerra opregelen van de productie uit het Groningenveld. Aan een dergelijke opdracht dient ofwel een uitdrukkelijke aanwijzing van GTS aan GasTerra ten grondslag te liggen, danwel wordt deze opdracht door GasTerra zelf gegeven in gevallen dat het Groningenveld moet worden aangesproken om de leveringszekerheid te waarborgen. De NAM gaat ervanuit dat het dus niet aan haar is te toetsen of er zich een in de wet beschreven situatie voordoet, waarin GTS en/of GasTerra het Groningenveld mogen aanspreken. De NAM laat die toetsing aan de Minister van EZK. De NAM zal slechts toetsen of zij binnen de grenzen van de operationele strategie en het vaststellingsbesluit opereert.

Naar de mening van de NAM werkt het nieuwe systeem alleen als de situaties waarin NAM gehouden is het Groningenveld boven minimum flow op te regelen en hierover te rapporteren eenduidig worden beschreven. Alleen op die manier kan worden gewaarborgd dat het Groningenveld niet meer dan nodig wordt aangesproken. Het voorgestelde **artikel 10a, lid 15** biedt de grondslag om deze situaties in de Mijnbouwregeling verder uit te werken. Of het uiteindelijke wettelijke bouwwerk aanvaardbaar is, zal sterk afhangen van de uitwerking in lagere regelgeving. De NAM wordt graag ook bij de totstandkoming van die regelgeving betrokken.

3. Operationele Strategie – artikel 52c Mijnbouwwet

Het ontwerp-wetsvoorstel voorziet in een wijziging van artikel 52c van de Mijnbouwwet. Op grond van dit artikel heeft de NAM de afgelopen jaren, jaarlijks op verzoek van de Minister van EZK een operationele strategie voor het Groningenveld opgesteld, die vervolgens door de Minister van EZK werd beoordeeld en vastgesteld. In de huidige Mijnbouwwet heeft de operationele strategie betrekking op de productie van een vooraf bepaald volume aardgas. Op grond van het gewijzigde artikel 52c Mijnbouwwet zal de operationele strategie in het vervolg betrekking hebben op de noodzakelijk geachte capaciteit, een hierbij horend minimum productieniveau (als gevolg van minimum flow) en met inachtneming van een maximum productievolume (i.v.m. het ‘niet meer dan nodig’ principe).

Het nieuwe artikel 52c Mijnbouwwet is naar het oordeel van de NAM uitvoerbaar op voorwaarde dat in de lagere regelgeving eenduidig wordt vastgelegd onder welke omstandigheden GTS en GasTerra het Groningenveld boven minimum flow mogen laten opregelen. Hierbij gaat de NAM ervan uit dat de grootte van de noodzakelijk geachte capaciteit op het Groningenveld wordt bepaald aan de hand van de raming van GTS en zal de wijze waarop deze capaciteit kan worden ingezet door GTS en/of GasTerra in uitvoeringsregelingen nog nader worden gedefinieerd. De NAM zou graag zien dat deze onderwerpen in het definitieve wetsvoorstel duidelijker geadresseerd worden.

Voor het overige heeft de NAM geen opmerkingen naar aanleiding van dit artikel.

4. Vaststelling c.q. verlenging van de Operationele Strategie – artikel 52d Mijnbouwwet

Op grond van het huidige **artikel 52d, lid 1** Mijnbouwwet stelt de Minister van EZK de operationele strategie vast. Het ontwerp-wetsvoorstel voorziet in een wijziging van dit artikel en introduceert de mogelijkheid om de bestaande operationele strategie te verlengen, indien, deze nog voldoet aan hetgeen volgens de GTS-raming benodigd is voor het komende gasjaar.

Op grond van **artikel 52d, lid 4** Gaswet (nieuw) bepaalt de Minister van EZK in het vaststellingsbesluit als onderdeel van de operationele strategie de verplichtingen van de NAM ten aanzien van de aanpassing van de winning ten opzichte van het minimaal benodigde niveau. **Artikel 52d, lid 5** Gaswet (nieuw) bepaalt dat in het geval van een verlenging van de bestaande operationele strategie de Minister motiveert of de oorspronkelijke afweging ten aanzien van de vaststelling van de operationele strategie, ten behoeve van de verlenging van de operationele strategie ongewijzigd blijft, dan wel is aangevuld.

De NAM kan zich verenigen met deze voorgestelde wijzigingen. Zij begrijpt deze aldus dat in het geval van een verlenging van de bestaande operationele strategie het

toetsingskader beperkter is dan bij de vaststelling van een nieuwe operationele strategie. De oorspronkelijke afweging bij de vaststelling van de operationele strategie wordt daarbij tot uitgangspunt genomen. In het verlengingsbesluit hoeft vervolgens slechts te worden ingegaan op de relevante wijzigingen (als die er al zijn). De NAM vindt dit een voor de hand liggende benadering. Dit systeem zou evenwel verder vereenvoudigd kunnen worden door alleen nog een vaststellingsbesluit te nemen, indien een *gewijzigde* operationele strategie wordt overgelegd. In dat systeem zou een operationele strategie niet voor de duur van één gasjaar, maar voor onbepaalde tijd worden vastgesteld. Alleen bij een wijziging van de operationele strategie zou dan nog een vaststellingsbesluit nodig zijn. Dit zou het systeem nog eenvoudiger maken.

De overige voorgestelde wijzigingen van artikel 52d geven de NAM geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

5. Rapportageverplichtingen – artikel 10a, lid 17 Gaswet en artikel 52h Mijnbouwwet

Het concept-wetsvoorstel voorziet op twee plaatsen in rapportageverplichtingen met betrekking tot de inzet van het Groningenveld als capaciteitsinstrument. In het voorgestelde **artikel 10a, lid 17** van de Gaswet krijgt GTS de verplichting om jaarlijks binnen een maand na afloop van het gasjaar aan de minister te rapporteren omtrent de inzet van – kort gezegd – de capaciteitsinstrumenten, alsmede over de gevallen waarin aan GasTerra de aanwijzing is gegeven NAM te verzoeken het Groningenveld op te regelen.

Wat opvalt is dat aan GasTerra niet eenzelfde rapportageplicht wordt opgelegd voor de gevallen waarin zij een beroep op het Groningenveld heeft gedaan. De concept-toelichting op het wetsvoorstel maakt niet duidelijk of dit een bewuste keuze is en zo ja welke overwegingen aan die keuze ten grondslag liggen. Het ligt op het eerste gezicht niet voor de hand slechts één van de twee partijen die het Groningenveld als reservemiddel kunnen inzetten terzake te laten rapporteren.

Het concept-wetsvoorstel voorziet in **artikel 52h** Mijnbouwwet wel in een rapportageverplichting voor de NAM. Op grond van dit artikel is de NAM verplicht om binnen een maand na afloop van het gasjaar aan de minister en SodM een rapportage te sturen over – onder andere - de gevallen waarin en de wijze waarop bij de uitvoering van de operationele strategie is gehandeld ten aanzien van een aanwijzing van GTS aan GasTerra (artikel 10a, twaalfde lid Gaswet), alsmede de gevallen waarin en de wijze waarop de winning is aangepast ten opzichte van minimum flow.

Als de NAM het goed begrijpt, is het de bedoeling dat zij over dezelfde onderwerpen dient te rapporteren als GTS en daarnaast moet rapporteren over onderwerpen die GasTerra betreffen (die dus voornamelijk geen eigen rapportageplicht krijgt opgelegd). De NAM begrijpt niet goed waarom de rapportageplicht van GasTerra in feite bij haar wordt neergelegd en begrijpt daarnaast niet waarom zij over precies dezelfde onderwerpen dient te rapporteren als GTS. Wat is de meerwaarde van deze dubbeling?

De NAM geeft graag in overweging de rapportageverplichting uitsluitend bij GTS en GasTerra te leggen, aangezien zij bepalen wanneer en onder welke omstandigheden het Groningenveld wordt opgeregeld boven minimum flow. Mocht de Minister de dubbele rapportagestroom willen handhaven, dan verzoekt de NAM om in de definitieve memorie van toelichting in te gaan op de nut en noodzaak daarvan en er vervolgens in de uitwerking van deze verplichting in de Mijnbouwregeling voor zorg te dragen dat de NAM via GasTerra over alle benodigde gegevens beschikt om deze rapportage in al zijn onderdelen vorm te geven. Indien van de NAM verwacht wordt dat zij rapporteert onder welke omstandigheden de productie is opgeregeld boven minimum flow, dan zal de NAM dat van GasTerra moeten vernemen. Hoe die informatie bij de NAM komt is op dit moment niet sluitend geregeld.

6. Slot

Tot zover de inbreng van de NAM in de openbare consultatie van dit wetsvoorstel. Graag zijn wij bereid om onze standpunten nader mondeling of schriftelijk toe te lichten, indien daaraan behoefte bestaat. Zoals reeds gezegd worden wij ook graag betrokken bij de verdere uitwerking en detaillering van deze regelgeving in het Mijnbouwbesluit en de Mijnbouwregeling.

Hoogachtend,

Drs. J. Atema
Managing Director NAM B.V.